

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/63127 6K-123
7/60556 6K-129

Sayı : E-69602026-610-00077404520 - 777 89181
Konu : Soru Önergeleri (7/43127-7/60556)

07.11.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 24.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0798095 sayılı yazınız.
b) 14.03.2022 tarihli ve 43452547-120.07-E.0981032 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Van Milletvekili Sayın Muazzez ORHAN IŞIK tarafından verilen 7/43127 ve 7/60556 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet MUŞ
Bakan

Ek : Soru Önergeleri Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: DC6B86EC-719E-4383-A99C-70931CEC5CAD

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Cad. No.151 Çankaya/ANKARA

Telefon No: (0312) 449 1338 Faks No: (0312) 449 13 41

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Soru Önergeleri Birimi

Telefon No: (0312) 449 1338

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Van Milletvekili Sayın Muazzez ORHAN ISIK'a Ait 7/43127 ve 7/60556 Sayılı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-11) Türkiye' de faaliyet gösteren esnaf ve sanatkâr sayısı 02.11.2022 tarihi itibarıyla toplam 2.120.927 olup bunların kadın oranı %18,44'tür.

%50 faiz indirimli krediler arasında yer alan genel işletme kredilerinde üst limit; kooperatifin risk grubuna göre 1 Ekim 2021 tarihinden itibaren 275 bin TL'ye kadar yükseltilmiştir. Buna ilaveten, yine %50 faiz indirimli krediler arasında yer alan, işyeri edindirme ve taşıt edindirme kredilerinden müteşekkil olan yatırım kredilerinde ise üst limit 11 Mart 2022 tarihinden itibaren 1 milyon TL'ye kadar yükseltilmiş bulunmaktadır. Buna müteakip, 1 Temmuz 2022 tarihinden itibaren işletme kredileri için şahıs üst limiti kooperatifin risk grubuna göre 350 bin TL'ye yükseltilmiştir. Son olarak, 21 Ekim 2022 tarihinde yapılan güncelleme ile üst risk gruplarında yer alan kooperatiflerin işletme kredisi kefalet limitleri 500.000 TL'ye, yatırım kredileri limitleri ise 1.500.000 TL'ye yükseltilmiştir.

21 Ekim 2022 tarihinde yapılan güncelleme ile üst risk gruplarında yer alan kooperatiflerin 350.000 TL olan işletme kredisi kefalet limitleri 500.000 TL'ye yükseltilmiştir. Yatırım kredileri limitleri ise 1.000.000 TL'den 1.500.000 TL'ye yükseltilmiştir.

21 Ekim 2022 tarihi itibarıyla esnaf ve sanatkârın yüklendiği faiz oranı yıllık yüzde %9,5'ten %7,5'e düşürülmüştür.

Ayrıca, Halkbank'tan kredi kullanıp takibe düşen esnaf ve sanatkârlara 6 aya kadar geri ödemesiz, 36 aya kadar vadeli, %4 faizli krediyle borçlarını tasfiye imkânı sağlanmıştır.

Genç girişimcilerin faydalandığı kredilerin üst limiti ise 300 bin TL'ye yükseltilmiş, genç girişimciler için yaş sınırı 35'e çıkarılmıştır.

Bu kapsamda, 01.01.2020-31.10.2022 döneminde esnaf ve sanatkârlarca HALKBANK kaynaklarından 1.712.161 adet faiz indirimli kredi kullanımı yapılmış olup kullanılan toplam kredi tutarı ise yaklaşık 131,7 milyar TL olmuştur.

Bakanlığımızca, pandemi nedeniyle işleri ve/veya işletmeleri zarar gören esnaf ve sanatkârlarımıza Gelir Kaybı Desteği, Kira Desteği ve 3.000 TL ve 5.000 TL tutarlı hibe destekleri kapsamında Türkiye genelinde yaklaşık 9 milyar TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Ülkemizde 81 il 127 ilçede toplam 211 adet tüketici hakem heyeti bulunmaktadır. Söz konusu heyetlerde; 211 tüketici hakem heyeti başkanı, 966 üye, 1075 raportör ve 810 irtibat raportörü görev yapmaktadır. Tüketici hakem heyetlerinin tüm iş ve işlemleri ise 7 gün 24 saat kullanıma açık çevrim içi bir sistem olan Tüketici Bilgi Sistemi (TÜBİS) ile yürütülmektedir. Tüketici hakem heyetlerinin tüm kullanıcılarının sisteme erişimi ise E-Devlet kapısı üzerinden kişi doğrulaması yapılarak sağlanmaktadır. Bu nedenle soru önergesine konu cinsiyet bilgisi kaydı sistemimizde bulunmamaktadır.

Buna ilaveten, tüketicilerin ilgili kanun ve yönetmeliklerden kaynaklanan haklarına ilişkin bilgi aldıkları ve muhtemel aykırılık halinde başvuru mercilerini öğrendikleri ALO 175 Çağrı Merkezine yapılan başvurular sırasında, tüketicilerin adı-soyadı, ikamet edilen il ve

uyuşmazlığa dair hususlar talep edilmekle beraber, tüketicilerin cinsiyetlerine dair herhangi bir kayıt tutulmamaktadır.

Bakanlığımız tarafından yürütölmekte olan ihracata yönelik devlet yardımları, yurt dışına açılma sürecinde firmalarımıza her safhada destek sağlanmasını amaçlayan bütünsel bir bakış açısıyla sürdürölmektedir. Yatırım-öretim-istihdam-ihracat değör zincirinin tüm halkalarına yönelik politikalar oluşturularak, inovasyon, tasarım, markalaşma ve hedef pazara giriş konularında gelişme kaydedilmesi amaçlanmakta olup destek sistematiğimizde ihracata hazırlık, pazarlama ve markalaşma olmak üzere üç olgunluk seviyesi bulunmaktadır. Mal ihracatına yönelik devlet yardımları, firmalarımıza bahse konu üç olgunluk seviyesinin altında Bakanlığımız tarafından sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca sağlanan devlet desteklerinde, tüm başvurular kadın-erkek ayrımı yapılmaksızın değörlendirilmektedir. Bakanlığımız desteklerinden, kolektif, komandit, anonim, limitet ve kooperatif şirketleri faydalanabilmekte olup Bakanlığımız tarafından yürütölmekte olan ihracat teşvikleri, sade ve anlaşılır bir şekilde "Kolay Destek" (<https://kolaydestek.gov.tr/>) web sitesinde ve Bakanlığımız web sitesinde açıklanmaktadır.

Kadın girişimcilerimizin ihracat desteklerinden yararlanma oranlarını artırmak amacıyla Bakanlığımız tarafından kadın girişimcilerimize yönelik birçok proje ve faaliyet gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede, Bakanlığımızca ihracat potansiyeli taşıyan kadın girişimcilerimizin bilgi, deneyim ve network ihtiyaçlarının giderilmesine destek olmak amacıyla ve kamu-özel sektör iş birliğinde "Export Akademi-Kadın ve Genç Girişimci İhracatçı Yetiştirme Programı" hayata geçirilmiştir. Söz konusu program ile kadın girişimcilerimizin ihracatçı olabilmeleri için eğitimler düzenlenmekte olup mevcut ve potansiyel kadın ihracatçılarımıza; gümrükleme ve iade süreçlerinden satış yöntemlerine, uygun paketlemeden ödeme sistemleri ve lojistik çözümlere, dijital pazarlamadan, sanal pazarlara ve ihracata yönelik devlet desteklerine kadar hemen her konuda eğitimler verilmektedir.

Diğör proje olan Türkiye Kadın Girişimci Fiziki/Online Network Projesi kapsamında ise ölköe çapında faaliyet gösteren kadın girişimcilerimize özel ihracatta devlet desteklerine ilişkin eğitim verilmekte ve önce yerel düzeyde sonra ulusal düzeyde olmak üzere aralarında bir ağ oluşturulmaktadır. Proje kapsamında firmalar bir araya getirilerek hem kendi aralarında bir network kurmaları sağlanmakta, hem de kadın girişimciler ihracata yönelik devlet destekleri ve nasıl ihracatçı olabilecekleri konusunda bilgilendirilmektedirler.

Öte yandan, Bakanlığımızın ticarete dijital dönüşüm çalışmaları kapsamında, ölkemizde ihracatın artırılması vizyonuna ve kadın girişimcilerin ihracata yönelmelerine katkı sağlayacak şekilde ihtiyaç duydukları "network"ü oluşturmaları ve ihracat süreçlerine entegre edilmelerini sağlamak amacıyla Bakanlığımızca "W2W-Ulusal Kadın İhracatçı Network Platformu" oluşturulmuştur. Bahse konu platform, w2w.ticaret.gov.tr adresi ve E-Devlet kapısı üzerinden tüm kadın girişimcilerimizin kullanımına sunulmuş bulunmaktadır. Söz konusu platformla kadın girişimcilerimizi ihracata yönlendirebilmek için çok çeşitli araçlar kullanıma sunulmaktadır.

Bununla birlikte, Bakanlığımız ilgili kuruluşu olan Türk Eximbank, ölkemiz ihracatının geliştirilebilmesi ve ihracatçılara destek sağlanması amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. Türk Eximbank ihracat destekleri yurt içi krediler, uluslararası krediler, ihracat alacak sigortası ve hazine ürünleri olarak dört ana başlık altında toplanmıştır. İhracatçılarımızın sevk öncesi veya sevk sonrası finansman ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için kısa, orta ve uzun vadede farklı para birimleri bazında yurt içi kredi programlarını ihracatçılarımızın kullanımına sunmuştur. Yurt içi kredilerimize ek olarak, uluslararası krediler programlarımız ile de ölkemizden ithalat yapmayı planlayan yabancı alıcılara ve firmalarımızın yurt dışında üstlendiğı taahhüt projelerinin işverenlerine finansman sağlanmaktadır. Diğör taraftan, ihracatçılarımızın dış

ticarete karşılaşılabilecekleri alacak risklerini yönetebilmelerini amacıyla da kısa, orta ve uzun vadeli sigorta programlarını uygulamaya almıştır. Ek olarak, ihracatçılarımız finansal piyasalardaki dalgalanmalardan ve risklerden korunabilmek amacıyla türev ürünlerimizden faydalanabilmektedir.

Türk Eximbank stratejileri arasında önceliklendirilen stratejilerden birisi de kadın ihracatçılarımıza verilen desteklerin artırılmasıdır. Kadın ihracatçılarımız, Bankamızın dört ana programından faydalanabilmekle birlikte yurt içi kredi programlarımızda kadın ihracatçılarımız için kredi önceliklendirme ve faiz indirimi uygulamalarımız bulunmaktadır. Bu kapsamda, 2019 yılında aracı ticari bankalar ile protokoller imzalanarak kadın ihracatçılarımızın taleplerinin önceliklendirilmesi ve Döviz Sevk Öncesi İhracat Kredileri'nin kadın ihracatçılarımıza 25 baz puan indirim ile kullandırılması sağlanmıştır. Ayrıca, uluslararası fon kuruluşlarından sağlanan kaynaklarda da kadın ihracatçılarımız önceliklendirilmektedir. Bu kapsamda Dünya Bankası veya İslam Kalkınma Bankası fonu ile kullandırılan kredilerde kadın katılımı sağlayan firmalara 10 baz puan indirim sağlanmaktadır. Öncelik ve faiz indirimi sağlanan kredilerimiz kapsamında 13 Mart 2019 – 1 Temmuz 2022 tarihleri arasında 160 firmaya 215 işlemde 176,2 milyon USD tutarında ihracat finansman desteği sağlanmıştır.

Ayrıca, KOOP-DES kapsamında, kadınların kooperatifleşmeye yönelik çabalarını desteklemek amacıyla ortaklarının çoğunluğu kadınlardan oluşan ve kadın emeğini değerlendirme amacı güden kooperatiflere finansman desteği sağlanmaktadır.

Bakanlığımızda 5 Ticaret İl Müdürü, 1 Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürü, 2 Serbest Bölge Müdürü, 1 Daimî Temsilci Yardımcısı, 4 Ticaret Başmüşaviri, 32 Ticaret Müşaviri ve 16 Ticaret Ataşesi kadındır.

Ayrıca, Bakanlığımız ilgili kuruluşu Helal Akreditasyon Kurumu'nda 24, Bakanlığımız ilişkili kuruluşu olan Rekabet Kurumu Başkanlığı'nda ise 201 kadın personel bulunmaktadır.

Bakanlığımız 2019-2023 dönemi Stratejik Planı'nda "kadın kooperatifleri ile sosyal nitelikli kooperatifler başta üzere öncelikli sektörlerde faaliyette bulunan kooperatiflere desteklerin sağlanacağı" öngörülmüştür. Yıl içi bütçe yatırım teklifi ve uygulamalarında bu hedefler sürekli olarak gözetilmektedir. Diğer taraftan Bakanlığımız bütçe hazırlık sürecinde; harcama birimlerimiz ile yapılan tüm bütçe yatırım teklif toplantılarında da "toplumsal cinsiyete duyarlılık bağlamında" gerekli hassasiyet gösterilmekte ve bütçe teklifleri bu doğrultuda yapılmaktadır. 23-25 Mart 2022 tarihleri arasında yapılan "Türkiye'de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçelemenin Uygulanması Projesi" kapsamındaki çalışmalara Bakanlığımız tarafından katılım sağlanmıştır.